

NAUČTE DĚTI UKLÍZET

Vyplatí se to vám i jim

Obzvláště nebezpečné mi připadá pěstovat v dětech dojem, že tyto práce jsou z nějakého důvodu výlučně doménou žen. Všechny důvody pominuly. Jsme ve 21. století a organizace rodinného života je plně v kompetenci a na dohodě obou rodičů. Jak tedy docílit, aby se děti do údržby domácnosti zapojovaly a uklízely i své věci?

Dost dobře nemůžeme chtít po dětech něco, co nezvládáme my. Udržujme tedy domov v takové harmonii, jakou chceme vyžadovat po dětech. Pokud má být kuchyňská linka bez drobků a roztahaného nádobí, nechtě v takovém stavu zůstává hlavně po nás, rodičích. Chceme-li po dětech, aby nenechávaly bundy a batohy ležet v předsíni, musíme mít v první řadě pověšené a uklizené své svršky a zavazadla. Chceme-li, aby po každém jídle někdo zametl pod stolem a utřel ho, zavedme to a s dětmi se střídejme.

Slyším názory, že ve svém pokojíčku si dítě zaslouží soukromí. Možná, ale jen pro určité situace a od určitého věku. Řekněme, že klepat můžeme od samého začátku, ale pravidla pořádku uplatňuji i tam. Myslím, že nejsem nijak přísná, například komínky ve skříních opravdu nepožaduju, stačí hromádky podle druhů. Když nepořádek překročí únosnou míru, nabídnou pomoc (považuji i za svou chybu, že jsem ho umožnila nechat tak nahromadit), pak už úklid každodenně připomínám. Ohryzky ve skříní a boty v posteli coby výraz svobodné vůle si děti ještě užijí, minimálně do deseti dvanácti let trvám na tom, že to tam nepatří a podlaha má být spíš prázdná než poházená věcmi.

Jak dokázat, aby skutečně prázdná byla? Opět nudná poučka – prostě důslednost. Když řekneme jako rodiče, že pravidla jsou taková a taková, trváme na nich. Přeženeme-li to s přísností, trochu zjemníme a vysvětlíme. A opět: na dodržování a udržování pořádku i ve zjemnělé verzi trváme. Zpočátku uklízíme s dětmi, klidně od roku a půl, dvou. V tomto věku už bývají děti schopné uklidit si samy například hračky do košíku, velmi jim to usnadníme tím, že jim neumožníme vytvořit nepořádek, který by byl nad jejich síly. Pokud se to někdy stane, necháme

Ano, teprve nyní začíná mít tato rubrika skutečně praktické uplatnění. Nesdílím heslo některých rodičů „Bordel v bytě, šťastné dítě“, spíš se přikláním k verzi „Nesoulad kolem nás, nesoulad uvnitř nás“. Netrvám na dokonalém pořádku, koneckonců ho neumím udržet a zajistit ani já, ale přece jen základní pořádek požaduju. Považuji za velmi nevhodné děti z úklidu a dalších domácích prací vynechávat. Dost bylo sebeobětování.

je pro pocit kontinuity uklidit jen část a zbytek diskrétně uklidíme sami. A příště si dáme pozor a přílišné krámování včas zarazíme. Třeba tím, že děti požádáme, aby napřed hračky jednoho druhu uklidily, než vytáhnou další. Jistě, všichni známe ty nesdažně ukliditelné vrstvy: vespod lego, pak kdosi přišel s nápadem zahrát si karty, po dvou partičkách přišla řada na kufřík se zoologickou zahradou (má spoustu zvířat, ohrad, domečků), později si do toho všeho děti donesly z kuchyně nějakou svačinu.

Svou důslednost jsem v tomto ohledu dotáhla tak daleko, že nutím uklízet i dětské návštěvy našich dětí – jednoduše proto, že bych pak důsledně chtěla po nich samých, aby po hostech uklidily roztahané věci. Do rozdělané hry včas zasahuju a trvám na průběžném úklidu nejpozději po dvou výše popsaných vrstvách. Nejspíš

jsem se tím nestala příliš oblíbenou, ale s tím už se nějak smírím.

Jsou děti, pro které je i přes náš příkladný přístup úklid velmi náročnou povinností. Pak nezbyvá než postupovat stále jako u těch nejmenších – trvat na tom, že hračky musí být uklizeny, ale uklízet spolu s nimi, později u nich alespoň setrávat a krok po kroku je vést. Pomůže i podmiňovat úklidem další program. U nás bezpečně platilo jak jídlo, tak sledování filmu.

Přeji dostatek trpělivosti a radost z úklidu.

Petra SOVOVÁ
Autorka je
předsedkyně *Hnutí*
za aktivní mateřství
a matka osmi dětí

